

บทปริทัศน์หนังสือ (book review)

นันทบุญณภัค พรหมมา¹

Nandnabhaga Promma

ชื่อเรื่อง : Introduction to Research Methods: A Practical
Guide for Anyone Undertaking a Research Project
ผู้แต่ง : Dawson, C.
ปีที่พิมพ์ : 2009
สำนักพิมพ์ : Constable & Robinson
จำนวนหน้า : 166 หน้า

บทนำ

หนังสือข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการวิจัย: คู่มือปฏิบัติสำหรับทุกคนที่ดำเนินโครงการวิจัย (Introduction to Research Methods: A Practical Guide for Anyone Undertaking a Research Project) เป็นหนังสือที่มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์และเข้าใจง่ายเหมาะสำหรับนักวิจัย นักศึกษา กลุ่มชุมชน องค์กรการกุศล หรือทุกคนที่ต้องการรวบรวมวิธีการวิจัยอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งภายในหนังสือมีเนื้อหาครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนาแนวคิดหรือข้อเสนอในการวิจัยไปจนถึงการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานผล ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ต้องทำวิจัยหรือโครงการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาหรือเป็นส่วนหนึ่งของการจ้างงาน หรือผู้ที่ต้องการทำวิจัยเพื่อศึกษาหรือค้นคว้า

Introduction to Research Methods: A Practical Guide for Anyone Undertaking a Research Project เป็นหนังสือที่สามารถอ่านและทำความเข้าใจได้ง่าย เนื่องจากใช้ภาษากระชับไม่ซับซ้อนและมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นสัดส่วน นอกจากนี้ในแต่ละบทเรียนยังมีการยกตัวอย่างเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีส่วนสรุปในท้ายบท และมีการแนะนำแหล่งข้อมูลสำหรับศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในแต่ละประเด็นเพื่อให้ผู้อ่านสามารถไปศึกษาค้นคว้าในประเด็นที่ยังมีข้อสงสัยได้

¹นักศึกษาปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (หลักสูตรและการนิเทศ) (ผู้รับผิดชอบบทปริทัศน์หนังสือ)
e-mail: noojane005@gmail.com

วัตถุประสงค์

หนังสือหนังสือข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการวิจัย: คู่มือปฏิบัติสำหรับทุกคนที่ดำเนินโครงการวิจัย (Introduction to Research Methods: A Practical Guide for Anyone Undertaking a Research Project) ผู้เขียนได้เขียนขึ้นเพื่อเป็นคู่มือเพื่อเพิ่มความรู้และความเข้าใจสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัย ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เริ่มต้นในการทำวิจัย นักศึกษา นักวิจัย พนักงานในองค์กรต่าง ๆ หรือทุกคนที่ต้องทำวิจัย โดยเริ่มต้นตั้งแต่การกำหนดปัญหา การเลือกประชากร และกลุ่มตัวอย่าง แนวทางการเก็บข้อมูล การหาคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และจริยธรรมสำหรับผู้วิจัย

สาระสำคัญ

หนังสือหนังสือข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการวิจัย: คู่มือปฏิบัติสำหรับทุกคนที่ดำเนินโครงการวิจัย ผู้เขียนได้รวบรวมวิธีการวิจัยที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิจัยมากยิ่งขึ้น โดยหนังสือเล่มนี้ได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นทั้งสิ้น 13 บท ดังนี้

บทที่ 1 วิธีการกำหนดโครงการวิจัย ในบทนี้ แนวคิดหลักที่ผู้เขียนนำเสนอคือการตั้งคำถามก่อนการวิจัยหรือการคิดให้ละเอียดถี่ถ้วนก่อนการทำวิจัย เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาในภายหลัง เช่น การกำหนดจุดประสงค์ ในการทำวิจัย การวางแผนการวิจัย การออกแบบวิธีวิจัย และการตั้งคำถามกับผู้วิจัยเองว่ามีคุณสมบัติอย่างไร หรือจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำวิจัยนี้ให้สำเร็จได้ นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ 5Ws คือ What? (งานวิจัยของฉันทคืออะไร) Why? (ทำไมฉันถึงต้องการทำวิจัย) Who? (ใครคือผู้เข้าร่วมการวิจัยของฉันท) Where? (ฉันจะทำวิจัยที่ไหน) When? (ฉันจะทำวิจัยเมื่อใด) เพราะเมื่อผู้วิจัยสามารถตอบคำถามเหล่านี้ได้แล้ว ก็จะสามารถวางแผนในการดำเนินการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2 วิธีการออกแบบการวิจัย ในบทนี้จะกล่าวถึงการตระหนักถึงการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ความเข้าใจการอธิบายระเบียบวิธี และการเลือกวิธีการ โดยผู้เขียนได้อธิบายเกี่ยวกับการวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยเชิงปริมาณว่ามีลักษณะที่แตกต่างกันอย่างไร โดยซึ่งทั้งสองแบบมีจุดอ่อนและจุดแข็งที่ต่างกัน สามารถเลือกใช้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือใช้ร่วมกันได้

บทที่ 3 การเลือกวิธีวิจัย ในบทนี้กล่าวถึงแนวคิดก่อนที่จะตัดสินใจว่าวิธีใดจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย บทนี้ยังอธิบายเกี่ยวกับวิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม แบบสอบถามและการสังเกตผู้เข้าร่วมในภาพรวม ซึ่งการเลือกเครื่องมือต่าง ๆ ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทที่ 4 ภูมิหลังของการวิจัย ในบทนี้กล่าวถึงแนวคิดการเก็บข้อมูลการวิจัยระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิ การใช้เว็บไซต์ การค้นคว้าในห้องสมุด และเก็บบันทึกข้อมูล เมื่อตัดสินใจเลือกโครงการวิจัยและได้หัวข้อในการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะสามารถวางแผนโครงการวิจัยได้ โดยสิ่งแรกที่ผู้วิจัยต้องทำคือการวิจัยภูมิหลัง ซึ่งข้อมูลภูมิหลังจะช่วยให้ผู้วิจัยคุ้นเคยกับหัวข้อมากขึ้นและได้ข้อมูลเพิ่มเติมกับการวิจัยอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับผู้วิจัย

บทที่ 5 วิธีการเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัย ในบทนี้กล่าวถึงแนวคิดในการเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย โดยผู้เขียนได้กล่าวถึงเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง การเลือกขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

บทที่ 6 วิธีการเตรียมข้อเสนอการวิจัย ในบทนี้กล่าวถึงการทำความเข้าใจในรูปแบบการวิจัย เนื้อหาของข้อเสนอ สิ่งที่ทำให้เป็นข้อเสนอวิจัยที่ดี เหตุผลที่ข้อเสนอการวิจัยล้มเหลว ซึ่งข้อเสนอการวิจัยโดยมาตรฐาน

ควรมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ ชื่อเรื่อง ความเป็นมา (รวมถึงการค้นหาวรรณกรรม) จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ วิธีการ/กระบวนการ ตาราง งบประมาณและทรัพยากร และการเผยแพร่ ข้อเสนอการวิจัยจะได้รับการยอมรับ หากผู้วิจัยแสดงให้เห็นถึงความรู้และประสบการณ์ของผู้วิจัยในการดำเนินการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 7 วิธีดำเนินการสัมภาษณ์ ในบทนี้กล่าวถึงแนวทางในการดำเนินการสัมภาษณ์อย่างเหมาะสม การสัมภาษณ์รูปแบบต่าง ๆ การเตรียมตัวในการสัมภาษณ์ ข้อควรระวังในการสัมภาษณ์ วิธีการบันทึก การพัฒนาตารางสัมภาษณ์ การสร้างสายสัมพันธ์ การถามคำถามและการตรวจสอบข้อมูล การจบการสัมภาษณ์

บทที่ 8 วิธีดำเนินการสนทนากลุ่ม ในบทนี้กล่าวถึงแนวทางในการดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยผู้เขียนได้กล่าวถึง บทบาทของ moderator อุปกรณ์บันทึก การเลือกสถานที่ การสรรหาผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม กระบวนการและขั้นตอนในการจัดสนทนากลุ่มรวมถึงมารยาทหรือธรรมเนียมการจัดสนทนากลุ่ม

บทที่ 9 วิธีการสร้างแบบสอบถาม ในบทนี้กล่าวถึงแนวทางสร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยต้องวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้แบบสอบถาม โดยข้อมูลในแบบสอบถามต้องชัดเจน เช่น หัวข้อหรือประเด็นของ แบบสอบถาม ช่องทางส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย รายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามควรรู้ นอกจากนี้ผู้วิจัย ควรคำนึงถึงช่องทางในการส่งแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถาม

บทที่ 10 วิธีการดำเนินการสังเกตผู้เข้าร่วมการวิจัย ในบทนี้กล่าวถึงแนวทางการดำเนินการสังเกต ผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยมีคำแนะนำเกี่ยวกับเมื่อผู้วิจัยต้องลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนามต้องดำเนินการ ปฏิบัติตัว และมีข้อควรระวังอย่างไร เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างตรงประเด็นและครบถ้วนโดยไม่กระทบต่อวิถีชีวิต ของ ผู้ให้ข้อมูล

บทที่ 11 วิวิวิเคราะห์ข้อมูล ในบทนี้กล่าวถึงการตัดสินใจว่าจะใช้แนวทางใดในการวิเคราะห์ข้อมูล ขึ้นอยู่กับว่าผู้วิจัยได้เลือกที่จะทำการวิจัยเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณซึ่งวิธีวิจัยแต่ละประเภทมีวิวิเคราะห์ข้อมูลที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้เขียนได้อธิบายถึงวิวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณไว้อย่างชัดเจน

บทที่ 12 วิธีรายงานผลการวิจัย ในบทนี้กล่าวถึงวิธีรายงานผลการวิจัยมี 3 วิธี คือ รายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร บทความในวารสาร และการนำเสนอด้วยวาจา ซึ่งแต่ละวิธีจะมีวิธีการที่แตกต่างกันซึ่งในบทนี้ ผู้เขียนได้อธิบายถึงวิธีการรายงานผลวิจัยวิธีต่าง ๆ ไว้โดยละเอียด

บทที่ 13 วิธีการเป็นนักวิจัยที่มีจริยธรรม ในบทนี้กล่าวถึงจริยธรรมในการวิจัย ผู้วิจัยต้องดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการที่ซื่อสัตย์ สุจริต ปฏิบัติต่อผู้เข้าร่วมด้วยความเคารพไม่ควรกระทบต่อวิถีชีวิตปกติของผู้ให้ข้อมูล ตระหนักถึงการวิจัยที่เปิดเผยและแอบแฝงโดยผู้วิจัยควรคำนึงถึงจรรยาบรรณในการรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล โดยก่อนเก็บข้อมูลควรชี้แจงอย่างตรงไปตรงมาเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนแก่ผู้ให้ข้อมูล

คุณค่า

หนังสือข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการวิจัย: คู่มือปฏิบัติสำหรับทุกคนที่ดำเนินโครงการวิจัย เชื่อว่าจะทำให้ ผู้อ่านสามารถเข้าใจวิธีการ/กระบวนการการวิจัยได้เป็นอย่างดี โดยผู้เขียนได้นำเสนอแนวคิดและกระบวนการในการ ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้น เหมาะสำหรับผู้คนที่ต้องการทำวิจัย เนื่องจากผู้เขียนได้มีตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจน และมีสรุปความรู้ทบทวนใจความสำคัญให้ในแต่ละบท นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้เสนอแนะแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับ ผู้อ่านที่สนใจไว้ในทุกบท หนังสือเล่มนี้ได้ยกตัวอย่างกรณีศึกษา ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจและสามารถเลือกใช้ข้อมูลได้

เหมาะสมมากยิ่งขึ้น นอกจากหนังสือเล่มนี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยได้แล้ว ผู้เขียนยังได้
ตระหนักถึงจริยธรรมของผู้วิจัยอีกด้วย

References

Dawson, C. (2009). *Introduction to research methods: A practical guide for anyone undertaking a research project* (5th ed.). London: Constable & Robinson.